

ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΕΝΔΟΜΥΪΚΕΣ ΕΝΕΣΕΙΣ

**ΤΟ ΑΠΛΟ
ΠΟΥ ΤΟ ΒΛΕΠΟΥΜΕ
ΔΥΣΚΟΛΟ**

Από την Ναταλία Μιχαηλίδη

ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΜΙΑ ΕΝΕΣΗ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ

- **Βαμβάκι και Καθαρό Οινόπνευμα** για απολύμανση,
- **Το Φάρμακο** που έχει κορηχθεί με ιατρική συνταγή
- **Μια Σύριγγα** κωρηκτικότητας ίσης με το φάρμακο

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΡΙΓΓΕΣ

- Σύριγγες υπάρχουν σε διάφορα μεγέθη ανάλογα με την χωρητικότητα τους η οποία μετρείται σε κυβικά εκατοστά (cc)
- Σήμερα χρησιμοποιούνται κατά κόρον οι πλαστικές μίας χρήσης σύριγγες, αλλά οι μεγαλύτεροι θα θυμόσαστε της γυάλινες που αποστειρωνόταν με βρασμό.
- Λοιπόν έτσι ακαδημαϊκά πρέπει να ξέρετε ότι οι κλασικές γυάλινες είναι οι καλύτερες και δεν πρέπει να λείπουν από κανένα σπιτικό φαρμακείο, αφήνοντας της μίας χρήσης για τις έκτακτες περιπτώσεις.
- Αν αποφασίσετε ποτέ να χρησιμοποιήσετε γυάλινη σύριγγα δείτε στην διπλανή στήλη τι ακριβώς πρέπει να κάνετε
- Αν όχι που είναι και το πιο πιθανό γιατί οι πλαστικές σας απαλλάσσουν από την πρόσθετη διαδικασία της αποστείρωσης, προσέξτε για τυχόν σχισίματα στην συσκευασία, καθώς και την ημερομηνία λήξης

Η σύριγγα και η βελόνα πρέπει να βράσουν μαζί σε νερό, πριν γίνει η ένεση, για να αποστειρωθούν. Το βράσιμο πρέπει να κρατάει δέκα τουλάχιστο λεπτά (δέκα λεπτά μετά το κόλλησμα του νερού δηλαδή) και να γίνεται μέσα σε ένα κατσαρόλι ή άλλο δοχείο που να χωράει καλά τη σύριγγα και τη βελόνα τις οποίες πρέπει να σκεπάζει επίσης καλά το νερό.

Το βράσιμο πρέπει τέλος να γίνει λίγο πριν κάνετε την ένεση και όχι το προί π.χ. για μια ένεση που πρόκειται να γίνει το μεσημέρι ή το βράδυ.

Τα δυο κομμάτια της σύριγγας μπαίνουν χωριστά μέσα στο κατσαρόλι.

Αφού βράσουν σωστά τα εργαλεία, με μια λαβίδα πιάστε πρώτα το στέλεχος και ύστερα το έμβολο και τοποθετήστε το μέσα στο στέλεχος. Μετά πιάστε την βελόνα βάλτε την μπροστά στη σύριγγα, και στερεώστε την καλά με το χέρι σας. (δείτε στην φωτογραφία)

Τραβάμε τέλος μια - δυο φορές μέσα - έξω το έμβολο για να δοκιμάσουμε την καλή λειτουργία της σύριγγας και κυρίως για να δούμε μήπως είναι βουλωμένη η βελόνα.

Τα φάρμακα για τις ενδομυϊκές ενέσεις κυκλοφορούν σε δυο συσκευασίες

Αν το φάρμακο που θα χρησιμοποιήσετε είναι σε μορφή σκόνης που αραιώνεται με φυσιολογικό ορό, Η διαδικασία του γεμίσματος της σύριγγας πρέπει να γίνει δυο φορές, και εξηγείτε λεπτομερώς παρακάτω:

1. Σε αμπούλες που περιέχουν υγρό και είναι έτοιμες για χρήση
2. Σε φιαλίδια που περιέχουν σκόνη που πρέπει πρώτα να υγροποιηθεί με φυσιολογικό ορό.

3. Αναρρόφηση υγρού

1. Απολύμανση της αμπούλας

Απολυμαίνουμε το στόμιο της αμπούλας με ένα κομμάτι βαμβάκι βρεγμένο σε καθαρό οινόπνευμα

2. Σπάσιμο της αμπούλας

Κρατώντας με το βαμβάκι το πάνω μέρος της αμπούλας την σπάζουμε προσεκτικά ώστε να μην πέσουν μέσα γαλακτάρια και να μην κοπούνε

Βάζουμε τη βελόνα της σύριγγας μέσα στην αμπούλα κρατώντας με το αριστερό χέρι την αμπούλα και με το δεξιό τη σύριγγα. και αναρροφούμε το φάρμακο τραβώντας προς τα έξω το έμβολο με το δεξί χέρι και κρατώντας τη θήκη και την αμπούλα με το αριστερό.

4. Απολύμανση φιαλιδίου

Αν το φάρμακο είναι μόνο σε αμπούλα προχωρούμε στο βήμα 7
Αν όχι προχωρούμε απολυμαίνοντας πρώτα το ελαστικό πόμα του φιαλιδίου

5. Γέμισμα φιαλιδίου

Τρυπάμε με την βελόνα το πόμα του φιαλιδίου και ρίχνουμε μέσα όλο τον φυσιολογικό ορό. μετά Βγάζουμε την βελόνα και το ανακατεύουμε καλά μέχρι να υγροποιηθεί η σκόνη

6. Γέμισμα σύριγγας

Τρυπάμε ξανά το πόμα με την βελόνα και κρατώντας το γυρτό προς τα κάτω αναρροφούμε αργά το υγρό.

7. Εξαέρωση

Τέλος, αφού αναρροφήσαμε όλο το φάρμακο, διώχνουμε από τη σύριγγα τον αέρα που υπάρχει κρατώντας την κάθετα και προς τα πάνω και πιέζοντας το έμβολο μέχρις ότου φύγουν όλες οι φυσαλίδες και αρχίσει να τρέχει συνεχώς το φάρμακο. Αυτό βέβαια πρέπει να γίνει σιγά - σιγά και με προσοχή ώστε να μη μας χυθεί με την απότομη πίεση πολύ φάρμακο.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Το μόνο που πρέπει να προσέξουμε καλά στην παραπάνω διαδικασία, είναι να μην αφήσουμε καθόλου φυσαλίδες αέρα μέσα στην σύριγγα.

Οι ενδομυϊκές ενέσεις γίνονται στους γλουτούς, και σε αντίθεση με της υποδόριες που γίνονται κάτω από το δέρμα, οι ενδομυϊκές ενέσεις γίνονται βαθιά μέσα στο κρέας..

Οι εικόνες δείχνουν της περιοχές που πρέπει να γίνεται η ένεση.

Στο άνω και έξω τεταρτημόριο των γλουτών λέει η Ιατρική.

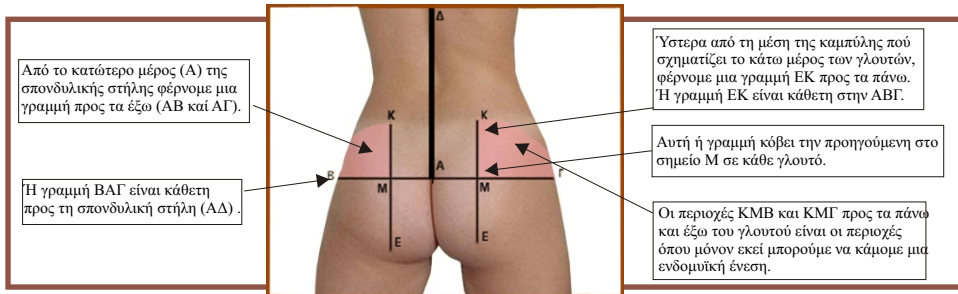
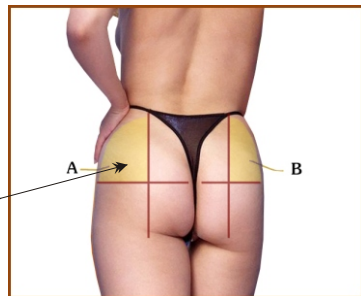
Αυτό μπορείτε να το βρείτε εύκολα κάνοντας απλά ένα σταυρό στο ημισφαίριο του δεξιού ή του αριστερού γλουτού.

Τα χρωματισμένα σημεία με κίτρινο χρώμα αριστερά και δεξιά στους γλουτούς, είναι οι περιοχές όπου μπορεί να γίνει άφοβα μια ενδομυϊκή ένεση. Αυτά βρίσκονται εύκολα αν κάνετε ένα νοητό σταυρό στο γλουτό.

Τις γραμμές αυτές τις κάνετε βέβαια με το μάτι, αλλά και πραγματικά μπορείτε με ένα στυλό να τις σχεδιάσετε την πρώτη φορά που θα κάνετε μια ενδομυϊκή ένεση.

Όταν κάνετε μία - δυο φορές ένεση θα συνηθίσετε και θα μπορείτε εύκολα πια να βρίσκεται το κατάλληλο μέρος.

Περισσότερες λεπτομέρειες και ακριβείς συντεταγμένες στην κάτω εικόνα.

Από το κατώτερο μέρος (A) της σπονδυλικής στήλης φέρνουμε μια γραμμή προς τα έξω (AB και ΑΓ).

Η γραμμή ΒΑΓ είναι κάθετη προς τη σπονδυλική στήλη (ΑΔ).

Ύστερα από τη μέση της καμπύλης που σχηματίζει το κάτω μέρος των γλουτών, φέρνουμε μια γραμμή ΕΚ προς τα πάνω. Η γραμμή ΕΚ είναι κάθετη στην ΑΒΓ.

Αυτή η γραμμή κόβει την προηγούμενη στο σημείο Μ σε κάθε γλουτό.

Οι περιοχές ΚΜΒ και ΚΜΓ προς τα πάνω και έξω του γλουτού είναι οι περιοχές όπου μόνον εκεί μπορούμε να κάμουμε μια ενδομυϊκή ένεση.

☞ Εδώ τελείωσαν τα προκαταρκτικά θεωρητικά μαθήματα και πρέπει να κάνετε πράξη τα όσα μάθατε πριν. Κατ' αρχάς πεταχτείτε μέχρι το φαρμακείο και αγοράστε κάμποσες σύριγγες και αμπούλες με φυσιολογικό ορό.

☞ Σπάστε μια αμπούλα προσεκτικά έτσι όπως στα προηγούμενα μαθήματα είδατε και γεμίστε μια σύριγγα.

☞ Τώρα αδειάστε την μέσα στην αμπούλα αργά. Κάντε το αυτό αρκετές φορές μέχρι που το χέρι σας να συνηθίσει να πιέζει σταθερά το έμβολο, και να αδειάζετε με σταθερό ρυθμό τη σύριγγα.

☞ Πάρτε τώρα ένα πορτοκάλι. Κάντε του ένα σταυρό, μαυρίστε το άνω και έξω τεταρτημόριο όπως βλέπετε στο σχήμα και το τοποθετήστε το σταθερά πάνω στο τραπέζι.

☞ Γεμίστε ξανά την σύριγγα, σημαδέψτε μέσα στη μαυρισμένη περιοχή του πορτοκαλιού και **καρφώστε τη βελόνα με μία κίνηση κατακόρυφα να χωθεί απότομα όλη μέσα.**

☞ Πιέστε αργά και σταθερά το έμβολο μέχρις ότου αδειάσει όλο το υγρό

☞ **Κάντε το ξανά και ξανά.** Η επανάληψη είναι μητέρα της μάθησης.

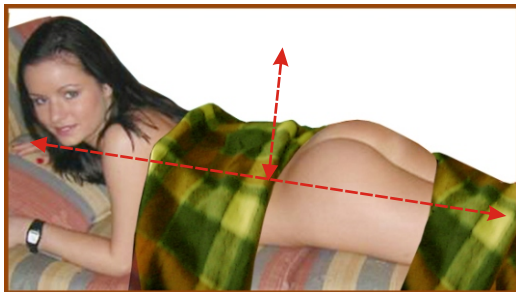
☞ Θέλω να πιστεύω ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου, πως το να κάνετε ενέσεις στα πορτοκάλια δεν είναι δύσκολο.

Θα μου πείτε πως τα πορτοκάλια δεν δυσανασχετούν γιατί δεν μπορούν να καταλάβουν αν έχετε βαρύ ή ελαφρύ χέρι Θα της έχετε ακούσει αυτές της εκφράσεις.

☞ Λοιπόν αν θέλετε να πουν και για σας πως έχετε ελαφρύ χέρι, το μυστικό είναι ένα: **Σταθερό απότομο κάρφωμα της βελόνας έτσι ώστε να εισχωρήσει αμέσως στο γλουτό**

Άνω και έξω τεταρτημόριο

Βάλτε τον ασθενή να ξαπλώσει μπρούμυτα, με το σώμα του σε ευθεία θέση έτσι ώστε οι γλουτοί να είναι όσο πιο χαλαροί γίνετε.

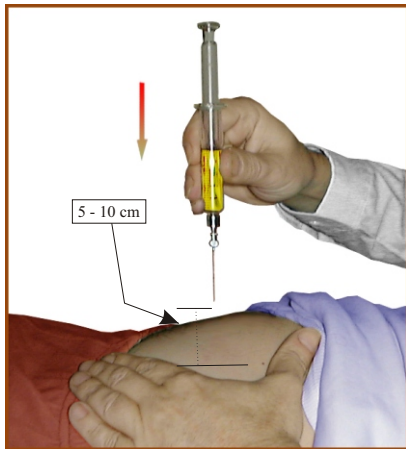
Κατεβάστε του τα εσώρουχα αρκετά χαμηλά (μην ντραπείτε να δείτε τα οπίσθια του) έτσι ώστε να έχετε άνετη πρόσβαση στους γλουτούς χωρίς να σας εμποδίζουν.

Βρέξτε τώρα ένα κομμάτι βαμβάκι με καθαρό οινόπνευμα
Και με περιστροφικές κινήσεις απολυμάνετε καλά το σημείο που θα κάνετε την ένεση

Μη δοκιμάσετε να κάνετε την ένεση, αν ο ασθενής φοβάται και ο γλουτός του είναι πολύ σφιγμένος.

- Αυτό συμβαίνει συχνά στα άτομα που τρομάζουν αδικαιολόγητα μόνο και μόνο στην ιδέα πως θα να τους κάνουν ένεση.
- Όμως ο φόβος προκαλεί το σφίξιμο του γλουτού κατά συνέπεια ούτε η βελόνα να μπορεί να εισχωρήσει ελεύθερα, ούτε και το φάρμακο, με αποτέλεσμα όταν το εγχύουμε στον οργανισμό, να πονάει
- Γι αυτό αν φοβάται πολύ, προσπαθήστε πρώτα να το ηρεμήσετε ώστε να χαλαρώσει.
- Επιστρατέψτε το χιούμορ σας για να καταπολεμήσετε το φόβο του. Πείστε το ότι δεν πρόκειται να το πονέσετε. Ρωτήστε το από πιά μεριά προτιμάει να του κάνετε την ένεση. Η συνεργασία του είναι απαραίτητη.

Πιάστε τη σύριγγα με το δεξί χέρι απ' τη μέση του στελέχους και φέρτε την κατακόρυφα πάνω από το γλουτό με τη βελόνα να απέχει μερικά εκατοστά απ' το δέρμα.

Μετά με μία σταθερή απότομη κίνηση σπρώξτε τη σύριγγα έτσι ώστε η βελόνα να καρφωθεί με τη μία βαθιά στο γλουτό.

Η βελόνα πρέπει να καρφωθεί κάθετα και βαθιά στο γλουτό ώστε να φτάσει στους μύς.
Αλλιώς μπορεί αντί για ενδομυϊκά, η ένεση να γίνει υποδόρια.

Κάτι πολύ σημαντικό και πού πρέπει ιδιαίτέρως να προσέξετε είναι και αυτό:

Όταν τρυπήσετε και βάλετε τη βελόνα μέσα στο κρέας, και πριν ακόμη πιέσετε το έμβολο για να χυθεί το φάρμακο, τραβήξτε ελαφρά το έμβολο προς τα έξω. Αν αυτό δεν υποχωρήσει τότε μόνο πιέστε το και αδειάστε το φάρμακο.

Αν, τραβώντας προς τα έξω το έμβολο, δείτε να μπαίνει αίμα μέσα στη σύριγγα και το περιεχόμενο να βάφεται κόκκινο, αυτό σημαίνει πώς ή μύτη της βελόνας βρίσκεται μέσα σε ένα αγγείο (αρτηρία ή φλέβα). Τότε πρέπει αμέσως να βγάλετε τη βελόνα χωρίς να ρίξετε το φάρμακο. Και να κάνετε την ένεση σε διαφορετική θέση.

Αυτό πρέπει ιδιαίτερα να το προσέχετε στις ενδομυϊκές ενέσεις, γιατί υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα να πέσετε μέσα σε αρτηρία ή φλέβα, επειδή στο βάθος τα αγγεία είναι περισσότερα και μεγαλύτερα.

Ένα τέτοιο ενδεχόμενο είναι σπάνιο όμως πρέπει να το έχετε υπ' όψη σας και να το προσέχετε.

Έχω δει ότι πολλοί χωρίς πείρα ανησυχούν και σκέπτονται μια τέτοια ατυχία όταν βγάζοντας τη βελόνα δουν να τρέχει αίμα από το σημείο της τρύπας. Αυτό δεν έχει σημασία. Κάποιο επιφανειακό μικρό αγγείο τρύπησε ή βελόνα στην πορεία της.

Σημασία έχει μόνο να μην πάρει ή σύριγγα αίμα όταν έχομε μέσα στο σώμα τη βελόνα και αναρροφήσαμε με το έμβολο.

Πιάστε λοιπόν τη σύριγγα με το αριστερό χέρι και με το δεξί τραβήξτε λίγα χιλιοστά το έμβολο προς τα έξω.

Αυτό είναι απαραίτητο για να βεβαιωθείτε ότι δεν έχετε πέσει σε αιμοφόρο αγγείο.

Αν στη σύριγγα παρουσιαστεί αίμα τότε βγάλτε την, απολυμάνετε το σημείο με οινόπνευμα, και κάντε την ένεση με τον ίδιο τρόπο σε άλλη θέση.

Τώρα πιέσετε με το δεξί χέρι το έμβολο αργά και σταθερά μέχρι όπου αδειάσει όλη ή σύριγγα. και το φάρμακο μπει και διαποτιστεί τον ιστό που βρίσκεται κάτω από το δέρμα.

Η ΕΝΕΣΗ ΕΧΕΙ ΠΛΕΟΝ ΓΙΝΕΙ

Ακουμπήστε το βρεγμένο με οινόπνευμα βαμβάκι στη βελόνα και πιέζοντας απαλά τον γλουτό τραβήξτε την έξω από το σώμα..

Τρίψτε ενεργητικά το μέρος όπου έγινε με βρεγμένο σε οινόπνευμα βαμβάκι, τόσο για απολύμανση, όσο και για να απορροφηθεί πιο γρήγορα το φάρμακο.

Αν βγάζοντας τη βελόνα παρουσιαστεί λίγο αίμα μην ανησυχήσετε δεν είναι τίποτα σημαντικό

Εδώ τελειώσαμε.....

Μια ένεση είτε ενδομυϊκά είτε υποδόρια γίνεται υπάρχει πάντα κίνδυνος να μας κάνει ένα απόστημα στο μέρος όπου έγινε.

Το απόστημα είναι αποτέλεσμα μόλυνσεως τις περισσότερες φορές,
Ηχλασμένου φαρμάκου,
ή πάρα πολλών ενέσεων στο ίδιο μέρος
Γι' αυτό, για να ελαττωθούν οι πιθανότητες αποστήματος πρέπει:

- Να γίνεται πολύ καλή ή αποστείρωση των εργαλείων αν χρησιμοποιούμε γυάλινες σύριγγες.
- Να κοιτάζομαι την αμπούλα πριν κάνω την ένεση και να την πετάω αν είναι σπασμένη ή αν το περιεχόμενο της είναι θολό.
- Να κάνω τις ενέσεις σε διάφορα μέρη και όχι στο ίδιο πάντοτε.
- Να απολυμαίνω καλά το μέρος που θα γίνει η ένεση τρίβοντας το με βαμβάκι βρεγμένο με ινιδόνη.

Το απόστημα μας δίνει πάντοτε προμηνύματα.

Αυτά είναι στην αρχή ένα βάρος και μια ζεστασιά στο μέρος της ένεσης και αργότερα πόνος και ελαφρό κοκκίνισμα του δέρματος.

Όταν δούμε αυτά τα σημάδια πρέπει να βάλουμε τοπικά θερμοφόρα ή κομπρέσες με ινιδόνη.

Αμα αυτά γίνουν από την αρχή μπορεί να υποχώρηση ή φλεγμονή και να μη γίνει απόστημα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι ενέσεις είναι ένα αναπόσπαστο κομμάτι της νοσηλείας ενός αρρώστου στο σπίτι και στόχος αυτού του φυλλαδίου είναι να σας διδάξει εύκολα και κατανοητά με απλά καθημερινά λόγια και όχι με την ακαταλαβίστικη ιατρική ορολογία τον τρόπο που γίνονται. Ελπίζω να το κατάφερε.

Μην διστάσετε λοιπόν.

Όταν κάποιος δικός σας πρέπει να κάνει μια σειρά ενέσεις, μην τρέχετε να υποχρεώσετε σε τρίτους, πάρτε την πρωτοβουλία να του τις κάνετε εσείς.

Μη φοβάστε δεν πρόκειται να τον πονέσετε αντίθετα είμαι σίγουρη ότι μετά θα σας πει πώς έχετε ελαφρύ χέρι. Και θα μείνετε με την ικανοποίηση ότι βοηθήσατε, ότι βρήκατε το κουράγιο να κάνετε αυτό που δεν του μούσπασε, να ξεπεράσατε τη δειλία σας για τις ενέσεις και τη σύριγγα. Το δύσκολο είναι η πρώτη φορά μετά όλα φαίνονται τόσο απλά.

Πάρτε λοιπόν την πρωτοβουλία

Ίδικά αν πρόκειται για τα παιδιά σας ή το σύντροφο σας σαφώς θα μπορέσετε να αντεπεξέλθετε καλύτερα από οποιοδήποτε ξένο γιατί ότι κάνετε θα το κάνετε με αγάπη. Μάθετε ακόμη και το σύντροφο σας να κάνει ενέσεις αύριο ίσως χρειασθεί να κάνει σε σας.

Μην ξεχνάτε.

Η θεραπευτική αγωγή σε ενέσιμη μορφή είναι συχνά απαραίτητη αν όχι προτιμότερη γιατί έχει πιο άμεσα αποτελέσματα από τις κάψουλες και τα άλλα παρασκευάσματα, όταν δε είναι σε υγρή μορφή και όχι σε σκόνη που αραιώνεται με φυσιολογικό ορό είναι πολύ καλά ανεκτή από τον οργανισμό δηλαδή δεν πονάει καθόλου.

Θυμηθείτε

Κάθε σπιτικό φαρμακείο πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνει γυάλινες σύριγγες διαφόρων κυβικών εκατοστών και αρκετές βελόνες.

Οι πατροπαράδοτες γυάλινες σύριγγες είναι σαφώς καλύτερες.

Οι πλαστικές είναι και οι πλέον διαδεδομένες όχι τόσο για την ποιότητα τους όσο για την ευκολία που προσφέρουν. Είναι αποστειρωμένες και έτοιμες για χρήση.

Αν τις χρησιμοποιήσετε προσέξτε για τυχόν σκισίματα στη συσκευασία καθώς και την ημερομηνία λήξης.

Κρατήστε της μόνο για της έκτακτες περιπτώσεις κι αυτό γιατί όσο κι αν είναι βολικές, δεν πληρούν πάντα της προδιαγραφές αποστείρωσης, για αυτό είναι προτιμότερες οι γυάλινες που αποστειρώνονται με βρασμό οπότε τις χρειαστείτε.

Ναταλία Μιχαηλίδη

Κάθε οικογένεια θα πρέπει να έχει ένα φαρμακείο ή το λιγότερο ένα συρτάρι εφοδιασμένο με τα απαραίτητα για τις πρώτες βοήθειες, αλλά και με κοινά φάρμακα για να παρασχεθούν οι πρώτες βοήθειες σε περίπτωση ασθενειών.

ΦΑΡΜΑΚΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Αμμονία ή αμμωνιακά άλατα (κατά των λιποθυμιών.)

Βαζελίνη βορική (αντιφλογιστική)

Ταλκ βορικό για επιδερμική χρήση

Αναλγητικά (ικανά να εξαφανίσουν ή να μειώσουν την επώδυνη αίσθηση)

Αντιπυρετικά

Διασταλτικά (τονωτικά της καρδιάς και της αναπνοής)

Θειούχο νάτριο ή γάλα μαγνησίου (Καθαρτικά)

Διττανθρακικό νάτριο (κατά των οξέων του στομάχου)

ΕΝΕΣΕΙΣ

Διασταλτικά. (τονωτικά της καρδιάς και της αναπνοής)

Αιμοστατικά.

Αντιτετανικός ορός. (για την πρόληψη κατά της τετανικής μόλυνσης).

Αναλγητικά - παυσίπονα.

